

Concept voorstel aan het college van B&W / GS

Wijzigen en verlengen van de Uniforme Uitvoerings-en Handhavingsstrategie 2022-2023

Beleidsveld

Portefeuillehouder

Organisatieonderdeel

Opsteller

Kenmerk

Vergaderdatum College

Openbaar

Ja

Het college van burgemeester en wethouders besluit:

1. De Uniforme Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2022-2023 (hierna: U&H-strategie) te verlengen tot en met 31 december 2025;
2. De bij de U&H-strategie behorende bijlage 'Richtlijn dwangsombedragen en termijnen' aan te vullen met viertal meest voorkomende overtredingen ten aanzien van het taakveld Energie;
3. Daar waar in de U&H-strategie verwezen wordt naar de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS), deze te vervangen door de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht LHSO.

Samenvatting

In 2022 hebben alle Utrechtse colleges de “Uniforme uitvoering- en handhavingstrategie” (U&H strategie) vastgesteld. De vigerende U&H-strategie loopt tot en met 2023. Hoewel het streven bestond om tot een vervolg te komen voor de jaren 2024 en verder, is de huidige strategie nog voldoende actueel en ambitieus voor de komende jaren. Tegelijk is de doorontwikkeling nu te ambitieus gebleken. Om een goed vervolg te kunnen geven aan de U&H-strategie, die ook kan rekenen op een breed regionaal draagvlak, gaat het voorliggende voorstel uit van een verlenging van de huidige U&H-strategie tot en met 31 december 2025. Vanuit juridisch oogpunt worden daarbij twee aanscherpingen gedaan.

De procesgang ziet er als volgt uit: de bestuurlijke stuurgroep biedt de voorgenomen wijziging en verlenging van de U&H-strategie aan de beide algemeen besturen van de omgevingsdiensten (RUD Utrecht en ODRU) aan. Bij een positief advies van de algemeen besturen wordt de verlenging van de U&H-strategie aangeboden aan de colleges van de gemeenten en provincie. Na besluitvorming gaan de omgevingsdiensten de U&H-strategie verder en in gezamenlijkheid uitvoeren tot en met 31 december 2025. In de tussentijd wordt er ook gewerkt aan de doorontwikkeling van de U&H-strategie aan de hand van de doorontwikkelagenda. Onderdeel van de doorontwikkeling betreft het opstellen van een nieuwe U&H-strategie; hiermee wordt een start gemaakt in het vierde kwartaal van dit jaar.

Context / aanleiding

In 2022 hebben alle Utrechtse colleges de “Uniforme uitvoering- handhavingstrategie” (U&H strategie) vastgesteld. De U&H-strategie gaat over de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) die gemeenten en provincie hebben overgedragen aan de omgevingsdiensten (ODRU en RUD) en ziet op zowel de basis- als plustaken. De colleges van burgemeester & wethouders en gedeputeerde staten in Utrecht zijn bevoegd gezag voor het uitvoeren van deze taken. De basis voor deze U&H-strategie ligt in de Omgevingswet en de ‘Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht’ die door de Utrechtse gemeenteraden en gedeputeerde staten zijn vastgesteld. In het kader van Interbestuurlijk Toezicht voert de provincie Utrecht toezicht op de uitvoering van de U&H-strategie.

De U&H-strategie loopt tot en met 2023. Hoewel het streven bestond om tot een vervolg te komen voor de jaren 2024 en verder, is dit - mede gelet op het feit dat de huidige strategie nog voldoende actueel en ambitieus is voor de komende jaren, het uitstel van de Omgevingswet, de aanhoudende capaciteitsproblemen en de ontwikkelingen m.b.t. het landelijke Interbestuurlijk Programma VTH-stelsel – te ambitieus gebleken. Om een goed vervolg te kunnen geven aan de U&H-strategie, die ook kan rekenen op regionaal draagvlak, gaat het voorliggende voorstel uit van een verlenging van de huidige U&H-strategie tot en met 31 december 2025.

Vanuit juridisch oogpunt worden daarbij een aantal aanscherpingen gedaan. Dan gaat het om het volgende:

- Van toepassing verklaren van de LHSO. De LHSO is de opvolger van de LHS uit 2014. In de kern is de strategie nagenoeg onveranderd. Wat anders is, is dat de aansluiting op de Omgevingswet goed wordt gelegd, terminologie wordt geactualiseerd en de bestuurlijke boete wordt toegevoegd. Verder is de relatie tussen bestuursrecht en strafrecht (nog) beter beschreven en geborgd.
- Toevoegen bedragen en termijnen energiebesparingsplicht: In de huidige U&H-strategie wordt in bijlage 8 Richtlijn dwangsombedragen en termijnen niet ingegaan op overtredingen in verband met de energiebesparingsplicht. Nu zowel de ODRU als de RUDU hier steeds meer en vaker op toezien en handhaven is het zeer wenselijk dat de richtlijn hierop wordt aangevuld.

Noodzaak en argumenten voor verlenging (deze argumenten staan contextueel beschreven. Je kan ervoor kiezen om ze meer staccato te beschrijven en in een tabel te zetten. Inhoudelijk blijven ze hetzelfde!)

Er zijn een aantal redenen die noodzaken tot wijziging en verlenging van de U&H-strategie. Zo is het door het uitstellen van de Omgevingswet niet mogelijk gebleken om met een deel van de U&H-

strategie te werken. Te denken valt daarbij aan het thema “gezondheid” en de uitwerking van de samenwerkingsafspraken voor meervoudige vergunningen. Door de huidige U&H-strategie te wijzigen en te verlengen, kunnen de geleerde lessen van het werken onder de Omgevingswet worden betrokken in de ontwikkeling van een nieuwe strategie.

Daarbij komt uit een nadere beschouwing dat de huidige strategie nog voldoende actueel en ambitieus is voor de komende jaren.

Als ook de aanhoudende capaciteitsproblemen een doorontwikkeling van de huidige strategie bemoeilijken. Gelet op de krapte op de arbeidsmarkt en de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb), die veel tijd zullen blijven vragen van de werkvloer, is niet de verwachting dat dit op korte termijn zal veranderen.

Ook geeft het ons de mogelijkheid om (beter dan nu) aan te haken bij de ontwikkelingen uit het Interbestuurlijk Programma VTH-stelsel. Dit landelijke programma, met als doel verbetering van het VTH-stelsel loopt gedurende 2023-2024 en is bedoeld om omgevingsdiensten beter te equiperen voor landelijke opgaven zoals Zeer Zorgwekkende stoffen (ZZS), Circulaire Economie, Klimaatopgave, Bodem en Ondergrond en Stikstof. Een verlenging biedt de mogelijkheid om nog beter aan te sluiten bij de landelijke ontwikkelingen en de kansen te benutten die daaruit voortvloeien. Bijvoorbeeld de landelijke vergunningenstrategie. Ten slotte geeft het ons ook de ruimte om beter in te spelen c.q. voor te sorteren op regionale ontwikkelingen zoals de verdere verkenning van het samengaan van beide Omgevingsdiensten.

Vanwege al deze huidige en toekomstige ontwikkelingen is 2023 geen natuurlijk moment om de U&H-strategie te herijken. Om al deze ontwikkelingen adequaat te positioneren in de U&H strategie moet een gedegen actualisatie van de U&H strategie logischerwijs iets naar achteren worden geschoven. We blijven gedurende de komende 2 jaar hard werken aan de realisatie van de opgaven en gestelde doelen uit de huidige U&H-strategie. De prioritering van onze inzet wordt weergegeven in de doorontwikkelagenda.

Kanttekeningen en risico's

Het wijzigings- en verlengingsbesluit brengt geen risico's met zich mee. Het bestaande kader blijft van kracht.

Financiën

Het wijzigings- en verlengingsbesluit zelf, alsmede de aanscherping van de U&HS hebben geen financiële gevolgen. De doorontwikkeling loopt via een apart programma, op basis van de daarin genoemde uitgangspunten. Wanneer er aanvullende middelen (geld of uren) voor de doorontwikkeling nodig zijn, dan zal altijd de reguliere route via de opdrachtgevers gevolgd worden. De uiteindelijke beslissing over het wel of niet toekennen van middelen loopt via de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's die aan het bestuur uiteindelijk kunnen worden voorgelegd.

Vervolg

De doelstellingen in de Uitvoerings- & Handhavingsstrategie krijgen een plek in de uitvoeringsprogramma's die de omgevingsdiensten opstellen. Evaluatie van de U&H-strategie gebeurt door de regionale beleidsgroep. Indicators voor het behalen van de doelen zijn onderdeel van de strategie.

Participatie

Er heeft geen participatie plaatsgevonden over dit voorstel.

Communicatie

- Er is een communicatieplan om alle belanghebbenden, zoals strafrechtelijke partners en waterschappen te betrekken en informeren.
- Publicatie van het wijzigings- en verlengingsbesluit op de gemeentelijke publicatiebladen, naast de reeds bestaande U&H-strategie;
- Informeren van de gemeenteraad /Provinciale Staten.

Bijlage(n)

Bijlagen besluitvorming

- Wijzigings- en verlengingsbesluit U&H-strategie;
- Uniforme Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2022-2023;
- Doorontwikkelagenda